



otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Štev. 2.

Ljubljana, dne 1. februvarija 1896.

IV. tečaj.

Svečnica.

Zima, zima, kdaj se boš poslovila od nas? Lepo je sicer pri topli peči, greje nas, greje, ali kaj, ker je človek tako priklenjen na njo. V sobi je res toplo, zunaj v veži pa človeka kar potrese, kaj pa še celo na prostem. Ugodno bi bilo poigrati se malo na vrtu, odskakati malo k sosedovim, ej, ali sneg je otročajem do kolen, a nosek in ušesa so rdeča kot zrela jabolka na jablani, a roke ne veš kam bi vtaknil, če si le nekoliko trenutkov zunaj. Kar nazaj je treba, v sobo, k peči.

»Dedek, ali res ne misli ta sneg skopneti? Poglejte no, kako ga drevesa zunaj v vrtu težko držé, kar veje se bodo polomile. Saj traje zima vendar že tako dolgo.«

»Počakajte, počakajte vi razposajenčki. Kaj ne, noge vam pravijo, poskočimo, pa ni kje. Nu, nič ni na tem svetu večno, zasijalo bode zopet solnčece in zginil bode sneg. Vendar potrpljenja treba. Jutri bomo videli, kako bode z zimo. Jutri je svečnica in na svečnico, pravijo, da pride medved iz svojega brloga. Ta

kosmatinec, kakor veste, vso zimo prespi. Na svečnico se pa prebudi in pogleda, kakovo je vreme. Če na svečnico lepo solnce sije, tedaj se obrne na drugo stran in zopet dalje spi, ker zima ne bode še tako hitro prenehala. Če pa solnčece na svečnico ne sije, tedaj pa zapusti brlog, ker takrat ne bode zima več dolgo trajala. Ne vem, če je to res, vendar pripovedujejo tako. Jutri bomo videli, kako bode.«

Dedek se je odkašljajal za pečjo, otroci so pa odhiteli k oknu in gledali, kako je zunaj. Želeli so vsi, da na svečnico ne bi sijalo solnce, dasi so se ga veselili, češ, če solnčece ne bode jutri sijalo, zapustil bode kosmati medved svoj brlog in pomlad bode skoraj prišla. Kdo se ne bi veselil pomladi?

»Kaj pa je to, svečnica, dedek?« oglasil se je najedenkrat mali Tonček.

»Svečnica, to je velik praznik. Ta dan se nosijo sveče v cerkev, kjer jih gospod župnik blagoslové. Ali veste, otroci, od česa se delajo sveče?«

»Od voska«, oglasili so se otroci.

»Dobro, od voska«, dejal je dedek. »A od kod dobimo vosek?«

»Vosek nam naberejo čebelice« — dejali so zopet otroci.

»Čebelice nam ga naberejo, čebelice na cvetlicah. Kaj ne, čebelica je majhna živalica. Poznate jo vsi. Leta od cveta do cveta od jutra do mraka. Majhna živalica, vendar veliko nabere, ker je marljiva. Od nje se morate učiti. Kolikokrat zleti vsaki dan iz panja, koliko cvetov obiše, kolikokrat se zopet vrača v panj nazaj in evo, v jeseni je poln panj sladkega medu in pa satovja. Méd se pobere, a iz satovja se dobi vosek, a iz voska sveče. Čebelica se ne boji dela, a tako se ga ne sme bati niti človek. Kdor je marljiv in delaven, vse lahko stori. Bode videli, otroci, kako bode jutri v cerkvi lepo, ker bode gorelo toliko svečic. Svečica svetlo gori, a tako morajo goreti tudi vaša srca v čisti veri k Bogu. Svečice se v cerkvi blagoslové in potem spravijo. Kadar je hudo vreme, takrat jih nažgejo, da bi nas Bog obvaroval toče, treska in vsake nesreče. Če kdo umira, zopet

mu dajo blagoslovljeno svečo v roke, da tako mirno v Gospodu zaspi. Le toplo se jutri v cerkvi Bogu priporočite in prosite ga, da vas varuje vsake nevarnosti.«

Tako je pripovedoval dedek ob peči. Otroci so se veselili svečnice. Mati so prinesli iz mesta svečice, katera so bile lepo zvite v kolo. Manji otročiči so dobili male zamotke, večji večje, a mati so si preskrbeli dve veliki voščeni sveči, kateri naj bi stali po blagoslovu celo leto poleg križa na omari za vsako potrebo.

Napočilo je lepo zimsko jutro. Sneg ni padal, bilo je premrzlo. Od streh so visele dolge, ledene sveče, a okna so bila okrašena z ledenimi cveticami, da jih ne bi niti največji umetnik napravil lepših. Megla se je vzdigovala, a gori na nebu se je pokazalo svitlo solnce. Sijalo je sijalo, ali mrazu vendar ni moglo kaj. Medved se bode še vrnil nazaj v svoj brlog, govorili so otroci, kakor jim je dedek pripovedoval, zima ne bode še ponehala.

Hajdi kučmo na glavo, ogrni se s toplo suknjico, a svečico v žep in v cerkev. Škripalo je pod nogami, da je bilo kaj. Iz zvonika so vabili zvonovi v cerkev, njih glas se je tako milo razlegal po ledeni planjavi. Ljudje so od vseh strani hiteli v cerkev.

O jej, to vam je bilo lepo v cerkvi, ko je zasijalo sto in sto svečic! Vsakdo je imel svojo in njih plemenčki so tako prijazno migljali. Dim od kadila se je vzdigoval proti nebu, orglje so bučale, a ustnice vseh so šepetale pobožne molitve. Obvaruj nas Bog vsake nesreče!

Otroci so se stiskali okrog matere. Svečice so se ugaševale in zopet našigale. Jeden je drugemu podajal ognja, božji blagoslov se je razširil po celi cerkvi. Otroci so gledali plamenčke in godilo jim je, da svečice tako lepo gorijo. Otroci mnogo ne mislijo, otroci so. Starejši ljudje so si pa marsikaj mislili. Prosili so Boga, naj bi ne bilo treba nikomur v tekočem letu držati blagoslovljene sveče. Naj bi smrt ne obiskala njihove hiše. To prosim tudi jaz. Občuvaj vas Bog, dragi otročiči, zdrave in dobre, a občuvaj vam tudi vaše starše. Bog z vami!

Janko Barle.



Angelj mirú.

Zamaknen gledam dete malo,
Ki sklepa roki v čast Bogú,
In zdi se mi, da je poslalo
Nebó mi angelja mirú.

Kakó plamti mu lice mlado,
V višave dviga se okó;
Kako bi mu vzletelo rado
Za duhom i telo v nebo.

Zamaknen gledam — in vstrepeče
Globoko v prsih mi srcé,
Pa sklenem roki in goreče
Kot ótrok molim nehoté.

L. Črnej.



Pastirci.

II.

Hud mraz je bil. Dolge ledene sveče so visele od streh, še večje nego tiste, ki jih natakne vaš cerkvenik na oltarne svečnike le o velikih praznikih. Vrabci so tožno skakali po strešnih slemenih, otepaje raz svoje perje nadležne snežinke, ki so se na gosto usipale izpod meglenega neba. — Toda kaj bi vam opisoval mrzli, zimski čas. Saj ga tako dosti ne skusite. Če začutíte, da je zavela malo mrzlejša sapica, pa hajdi na široko peč, gret si mrzle ude. O sv. Nikolaju, o Božiču in na tepežni dan pa še posebno ne mislite toliko na mraz, kakor na povitice in druga darila svojih dobrih tet in strijcev.

Tudi Tilka in Nandek nista užila preveč mrazú: bila sta većinoma doma in se pridno učila. Kaj je bilo pa s pastirci? gotovo radovedni povprašujete. No, teh naša znanca nista pozabila. Božični čas je bil že pred vrati, zato sta vsak dan težje pričakovala, kdaj jima prinese Metodek obljubljene pastirce. Dva dni pred Božičem sta pa čula za nju seveda strašno novico, da Me-

todka ne bo domov: Pomenila sta se bila že, da pojde Nandek k Martinkovim poizvedet, ali je resnična ta novica ali ne. Pa ravno v tem trenutku zagledata pred hišo starega moža v debelem kožuhu nosečega nekaj pod pazduho. Takoj sta izpoznala v njem Martinka, Metodkovega očeta.

Ta je bil mej tem stopil v Andrejčkovo vežo, otepel glasno sneg raz svoj pisani kožuh, potem je stopil v družinsko sobo rekoč:

»Bog vam daj vesele božične praznike, meni pa o novem letu veliko novoletno darilo!«

»Bog ti dodeli vsega obilno!« začuje se glas Andrejčkovega očeta izza mize, kjer so ravno nekaj pratiko pregledovali. »Kaj pa nosiš, Martinek, pod pazduho?«

»I — kaj, pastirce imam. Vaščani so mi večkrat pravili, da bi si radi jaslice napravili o Božiču, pa da nimajo nič pastircev. Pred jednim tednom mi je zopet Mlakarjev Jaka tožil, da nima s čim jaslic narediti. Tedaj sem pisal Metodku v Ljubljano, naj prinese pastircev domov, ko pride na počitnice. Pa odgovoril mi je, da ne more obiskati svoje rojstne vasi, ker so ga strije pregovorili, da ostane te počitnice v mestu pri njih. Po pošti mi je pa vendar poslal precej pastircev. Takih še nismo imeli v naši vasi. Boš videl, Janez, kakor živi so. Saj pravim: moj Metodek ni karsibodi. Ko je bil šele osem let star, naučil se je v jednem dnevu pri sv. maši streči. In latinski govoriti to tudi ni majhna reč.«

Tako je hvalil Martinek svojega Metodka in pastirce, katere je bil razpotožil po stari hrastovi mizi.

Osupnjena in seveda tudi žalostna sta bila Nandek in Tilka, ko sta čula, da Metodka res ne bo domov. Nandku se je skoraj milo storilo, ko se spomni, da je bila zastonj in brezuspešna tista vrečica sladkih hrušek. Raje bi jih bil sam snedel.

Toda svojih notranjih čustev nista naša znanca glasno razodela: molčala sta gledajoč v resno se držečega očeta, ki se niso nič kaj zanimali za Martinkovo blago.

»Ali boš kaj kupil?« vpraša Martinek očeta.

»Pri nas ne boš prodajal, Martinek. Menim, da imata Tilka in Nandek že od sv. Nikolaja sem dovolj pastircev, da ž njimi lahko jutri napravita jaslice« ...

»Oče, saj jih nimava več! Menda so jih nama miši snedle. Oni dan sva šla s Tilko gledat v tisto staro omaro tam-le, kjer so bili shranjeni, pa sva videla, da so vsi pokvarjeni: jeden ni imel glave, drugi nog, tretji premajhno palico, tako da je prav vsakemu nekaj manjkalo. Še isti dan sva jih vrgla v ogenj«, tako ugovarja Nandek čudečemu se očetu.

»E«, pošali se Martinek, »vaju že nima rad sveti Nikolaj. Kar miši pošlje, da vama snedó darila, katera je bil prej prinesel! Gotovo sta premalo molila!«

Martinek še ni bil dobro izgovoril zadnjih besedij, ko se začujejo v veži lahni pa hitri koraki, in kmalu plane v sobo — Metodek, živ Martinkov Metodek!

Vsi, kar jih je bilo v hiši, bili so osupnjeni, Martinek pa ni mogel drugega reči nego:

»Saj si pisal, da te ne bo!«

»Seveda sem«, odgovori Metodek podavši najprej očetu desnico, potem pa vsem znancem zaporedoma, »toda precej, ko sem bil odposlal pismo, obiskali so me teta. Vprašali so me, če hočem iti z njimi domov na počitnice. Takoj sem se premislil. Še isti dan sem odpovedal strijcu. Danes zjutraj sva šla s teto na pošto, ki je naju ravno sedaj pripeljala v rojstno vas. — Teta so odšli na naš dom, jaz sem pa sem krenil, ker sem slišal, da stè vi, oče, tukaj«.

»Je že prav, Metodek, že prav. Samo da si prišel! Sedaj pojdi pa brž še k materi ter sporoči teti, da pridem kmalu domov!«

Metodek je malo namežikal Tilki in Nandku, češ, saj sta vendar dobila pastircev, potem pa je izginil urno skozi vrata.

Ko je Metodek odšel, pojezili so se nekoliko Andrejčkov oče radi otroške malomarnosti, češ, da je bilo treba bolje spraviti pastirce; ko se pa umiré, začno pazljivo pregledovati razpoloženo blago.

Mej tem se vsuje cela čreda otrok okoli mize. Prišlo jih je bilo namreč v tem času mnogo vasovat, kakor: Oplankova Anica in njena mlajša sestra Zalika, sosedov Francek in še dosti drugih. Seveda ni hotel nihče zanemariti lepe prilike, da si ne bi ogledal toliko

naslikanih pastirjev, konj, angeljev, dreves in krasnih jaslic. Še celo Figarjev Matevžek si je upal približati se cerkveniku, dasi ga je ta preteklo nedeljo malo potipal za desno uho, ker je šepetal z Opaldarjevim Tončkom.

»Koliko so pa ti?« vprašajo Andrejčkov oče čez nekaj časa, kazaje s prstom na posebno velike pastirce v dolgih, rujavih suknjah in zagorelih obrazov. Trije so imeli celo krone na glavi in so sedeli na čilih konjih. Bili so to trije Modri z Jutrovega.

»Dva krajcarja manj nego dva groša boš dal za-nje. Tisti so najlepši, pa tudi najdražji. Drugi so po štiri krajcarje«, odreže se kratko Martinek.

»Teh po štiri vzamem nekaj. Za one dam pet, če hočeš.«

»Nič več, pa nič manj, kakor sem rekel!«

»Pa pojdi drugam z njimi!« reko oče in se v stran obrnejo godrnjajoč, da za tak papir ne dajo toliko; raje pridenejo še nekoliko, pa bodo kupili Tilki novo ruto za na glavo.

Strahoma je pogledoval Nandek očeta. Povedati jim je nekaj hotel, pa ni mogel samega strahu. Videl je namreč že v duhu, kako odhaja Martinek s pastirci iz hiše.

Mej tem so se drugi otroci trgali, suvali in glasno smejali okoli mize. Ni čudno torej, če je Martinek sedaj pa sedaj krcnil tega ali onega po roki, s katero je pretrdo prijemal za mehki papir. Pri tem je vedno govoril: »Ej, nepridav nepridavi! Moj Metodek — pa ti: sta si pač kakor dan in noč! Ali se moraš vtikati v vsako reč?«

Tilka pa se je zapazivši zadrego svojega bratca prerila skozi druge otroke do očeta, povlekla jih za spodnji del suknje in jim na uho zašepetala: »Oče, kupite tiste lepe! Jaz bom ruto dobila od tete. Obljubili so mi jo za praznike.«

Tu se nagne pa sosedov Francek proti Nandku rekoč: »Bomo pa pri nas kupili tiste-le! Takoj tečem domov, da očetu in materi vse povem!« Po teh besedah jo udere iz hiše kakor blisek.

Za Nandka je bilo to seveda preveč. Malo je manjkalo, pa bi se bil prav pošteno zjokal vpričo vseh. Joka ga rešijo oče govoreč Martinku:

»Sedem pa dam!«

»No, naj bo tebi! Boš pa za novo leto mi dal malo več pšenice in prediva, nego imaš sicer navado. — Tu jih imaš!«

Mej tem, ko so oče plačevali Martinku tiste lepe in nekaj onih po štiri krajcarje, je bil Nandek nekam izginil. A kmalu pride zopet nazaj v desni roki nekaj držeč. »Oče«, pravi, »spomnil sem se, da imam še dva krajcarja od sv. Nikolaja. Teh mi pa še niso snele miši. Pa ju dajte, če hočete Martinku! Gotovo bo potem pri nas pustil pastirce.«

Ta ponudba sedaj zopet veselega Nandka je zelo vzradostila Martinka. Zato mu pravi:

»Z očetom sva se že pogodila. Le sam imej tisti denar, pa pogosto moli k sv. Nikolaju, da ga ne razdenejo miši, kakor so tvoje pastirce!«

To izrekši je Martinek odšel, za njim tudi večina radovedne mladine. Andrejčkova družina pa je dolgo občudovala lepe pastirce.

»Tako lepih še nisem videla!« pohvalijo jih mati pristopivši od kolovrata k mizi. »Nandek, jutri pa lahko pričneta zgodaj s Tilko delati jaslice tam-le v kotu, kjer gori sedaj svetilka pred podobo Matere božje. Mahú prinese še danes hlapec Jernej, deščico vama preskrbi pa oče, na kateri bodo stale jaslice.«

Tako se je vse srečno izšlo za Nandka in Tilko. In kdo bi bil bolj vesel pastircev, nego ona, ko sta jih že toliko časa in tako težko pričakovala. A Tilki se je vendar videlo, da ji nekaj teži srce. Veliko zadrego namreč, v kateri sta bila ravnokar oba, ona in bratec, smatrala je za kazen božjo, ker nista bila starišem razodela, kaj in kako sta se bila dogovorila z Metodkom gledé pastircev. Stariši so sicer vedeli, da sta mu dala odhajajočemu v Ljubljano vrečico hrušek, a menili so, da sta Nandek in Tilka to storila iz samega prijateljstva, ne pa iz kakega drugega vzroka.

Sklenila je vse natančno povedati starišem. To je tudi storila še isti večer. In ta večer sta z bratcem sklenila, da bosta odslej odkritosrčna proti vsem ljudem, zlasti pa proti starišem.

(Konec prih.)





Muca — kuharica.

Kakó se ti suče marljivo
Po kuhinji muca okrog!
Polen zdaj nalaga na ogenj,
Zdaj meša s kuhalnico sok.

Ah, to bo okusen in tečen!
Po njem kar skomina me že.
A vendar pri sladkih teh mislih
Mi nekaj v skrbeh je srcé.

Nikár mi, nikár ne zameri
Teh odkritosrčnih beséd:
Prečestokrat, kakor se zdi mi,
Pokušáš, oj mucika, jed.

Prečestokrat žlico oblizneš,
Jaz menim, da slabo je to:
Ko soka bo treba na mizo,
Bojim se, ga v loncu ne bo!

Smiljan Smiljanič.

Pust.

(Spisal Tone Tonejevič.)

Ker smo ravno v predpustnem časa, vam bode morebiti prav všeč, ako povem, kako smo nekdanj holmski otroci napravljali kurivo za »pusta«.

Precèj let se je že navilo na časovno kolo, ko sedimo nekega predpustnega dné vsi domači pri gorkejši peči. Zunaj je mraz, da škriplje, zakaj snega je za dober čevljev. Oče pripovedujejo to in to, in naposled še predstavijo, da bo drugi teden praznik nesvetega Pusta in da bo treba skrbeti za ogenj. Mene to zbode in brž skočim od peči. Obujem čevlje, da grem k sosedovemu Jančku, kaj on misli. V tem trenutku pa se sramežljivo priplazi skozi hišna vrata sosedova Micika, Jančkova sestra. Gre naravnost proti meni in tiho pove na uho, naj grem malo ven. Hitro se odtegnem skozi duri v vežo, kjer že čaka Janček s sekirico pod suknjo. Takoj sva zgovorjena. Brž grem zopet v hišo in očeta prosim dovoljenja. Oče mi ljubeče prikimajo in mi dajo močno vrstico, da bom lažje vlačil pusta, a sekirice mi ne pusté vzeti.

»Tudi dobra vrstica sama«, pravim in z Jančkom odrineva od hiše do hiše za tovariši. Kmalu nas je deset junakov skupaj. Nekaj jih ima sekire, drugi samo vrvice. Predno pa gremo na delo, se začne posvetovanje. Predsednik je Kovačev Mihec, ker je največji, najmočnejši in najstarejši od vseh.

»Kaj ne«, tako prične Mihec, »pusta naredimo zopet na mali Peči, kakor lani?«

»Da, gor pojdemo!« pritrdimo vsi.

Mala Peč je hribec takoj za našo vasico. Tu je prost svet. Po letu sme vsakdo tukaj pasti in nobene meje ni. Poraščen je z grmovjem in brinjem, najboljšim kurivom za pastirski ogenj. Saj veste, da pastirja bolj veseli, čim večji in bolj prasketajoč je ogenj.

Torej na malo Peč gremo. Pot je vedno po kačje se vijoč navzgor in dobre pol ure se porabi do vrhunca. Danes smo pa prišli še malo preje. Takoj dobimo v snegu lansko pogorišče. Brž nekoliko posnažimo na okoli, in delo se prične. Kako vsi pridno delamo! O,

doma ne bi nihče tako pomagal, ako bi tudi oče z leskovko stali za njim. Glej, dva že sekata brinje prav pri tleh. Ako včasih kdo v kak kamen kresne, to ne dé veliko. Drugi stojimo zraven in čakamo na delo. Brž je za jeden vlak nasekanega. Zdaj naloži Bitenčev Jožek veje drugo na drugo, skozi manjše potegne vrvico, še jedenkrat poveže butaro in — juhu, prvi vlak gre proti določenemu mestu. Temelj pustu je položen.

Skoro do večera spravljamo in znašamo razno kurivo. Precej velik kupec je že. Žal, da nam je nesreča preveč nagajala. Le čujte!

Kovačev Mihec seka prav pridno precej debelo brinjevo vejo. Z jedno nogo stoji na veji. Ko pa odseka brinje, omahne in lop — ravno v sredo bodečega brinjevega grma se zavalí. Čuden glas se izviije iz njegovih prsij in komaj prikobaca iz sitnih oklepov. V rokah mu tiči več iglic in na obrazu se mu pokaže več rdečih kapljic. Revček se je zelo obodel. In preje tako veseli in gostobesedni Mihec — joka.

»Domov pojdlmo!« pravi s hrptom proti nam obrnen.

»Potrpi malo!« prestreže ga Janček. »Jaz grem še na onole smreko, da nasekam nekaj smrečevja.«

Smreka je bila do tal kosmata. Kmalu je Janček precej od tal. Sek, sek, sek, začne kljevati po veji in — resk! pade gosta veja na tla. Tako odseka štiri veje. Pri peti pa Jančku spodleti in štrbunk — leži na tleh z obrazom v snegu, kakor je dolg in širok. Ves snežen se spravi po koncu, solze mu kapajo po mokrem licu. Tiho pobere sekirico in se spusti navzdol v vas. Nekateri se mu smejejo, drugi ga pomilujemo. A pravega veselja ni več. Vsem torej vstreže Kovačev Mihec, ki je mej tem posušil solze, ko pravi:

»Tovariši, za danes naj bo dovolj! Do pustnega večera je še cel teden, in če vsak dan toliko navlačimo, kakor danes, bo pust velik kot kaka koča.«

»Dobro, dobro«, pritrdimo vsi in drug za drugim sledimo Jančku.

Taka se nam je torej godila prvi dan. Drugi dan gre nas le osem in tako vsak dan manj. Ni torej čudno,

ako pust ni bil velik. Zadnji dan pa nas je zopet polno število. Raznih vej, brinja, hojevja je velik kup. Še malo suhe smrekove hoste nabereimo po mejah. Le-to zamaši potem Kovačev Mihec v pusta. Nato še posekamo precej veliko smrečico in jo postavimo v sredo. Pust je gotov.

Pri sv. Primožu zazvoni poldan. Solnce je visoko. In z željo, da bi šlo kmalu za goro, gremo južinat.

Še pri lepem dnevu pridemo zopet vsi s suhimi metlami oboroženi k pustu. Ne čakamo, da bi noč pogrnila svoj črni plašč na zemljo, ampak takoj po »Zdrava-Mariji« zažge Mihec pusta, ki je gorel, da so ga lahko videli daleč na okrog.

Ker pa bi bilo predolgo, ako bi pravil, kako smo potem letali z gorečimi metlami, zato končam z obljubo, da vam prihodnje leto o tem kaj več povem.



Moj kužek.

Priden vam je kužek moj,
Vedno hodi za menoj.
Moja pot, njegova pot,
Vsak z menoj prebrska kot.
Kadar vidi teči mene,
V tek se tudi on požene.
Kadar vsa družina kosi,
Tudi on kosila prosi.
Kadar mene jok posili,
Laja on, sočutno cvili.
Vse, karkoli delam jaz,
Vidi njemu se ukaz;
Le ponoči je drugače,
Ko prihaja tat po krače:
Spim sladko jaz brez skrbij,
On pa poleg mene bdi.

Gr. Gornik



Očetov korobač in materina kuhalnica.

(Konec.)

Predno se je Janez dobro zavedel, že zagleda veselo Žefo, ki teče z jabolki proti hiši. Brž hiti proti hlevu, sunivši spotoma Žefi v klobuk, da so jabolka zletela po dvorišču.

»Aha, Janez, zdaj pa že vem«, govori Žefa zategneno in nagajivo ter mirno pobira raztresena jabolka.

»To te bodo mati, le počaki«, še kliče za njim.

V tem se prikaže mati na pragu.

»Oh, mati, pogledjte, kaj sem dobila v svislih! Pa še jih je dosti.«

»V svislih?« začudi se mati. »In kdo jih je spravil tjakaj? Vendar ne Jožko?«

»O ne, mati, Janez menda. Le pogledjte ga, kako teče tam po vozarah.«

»Aha, je že dobro. Pojdi in prinesi vsa jabolka iz svisel, Žefa«, reče mati in dá klobuk Jožku, še vedno jokajočemu.

S tem je bila Jožkova reč pri kraju. Ne pa Janezova.

Še trikrat je Žefa prinesla jabolka iz svisel, da jih je bilo skoro cel mernik.

Same žalosti sede mati na klop in joka: »Oh, da sem kaj takega dočakala! Moj sin — pa tat! Kdo bi pokrnil to sramoto? Oh, Janez Janez!«

In vsi otroci so jokali z materjo. Počakali so očeta, da mu povedó Janezovo pregreho.

* * *

Zvečer pride oče domov. Dolgo časa za njim pride Janez, a ne v hišo, ampak v hlev, kjer je ravno teta Mica molzla kravo. Že je mislila naštevati Janezu njegove pregrehe, toda hitro se spomni nečesa drugega. Urno stopi k dverém ter jih zaklene. Ujela je tička. Razbijal je ujeti tatek po dverih in klical teti: »Odpri!« toda Mica je stala trdno pri ključavnici in klicala v hišo:

»Oče, pojdite, ga že imamo!«

Oče pride na dvorišče. Pri hlevnih dverih je videl iz konoplje spleten korobač, s katerim so živinico po-

ganjali. Tudi Janez je sukal dostikrat na paši ta korobač. Tega si pač ni mislil, da ga je spletel tudi za-se. Oče ne govori ničesar, sname korobač, odklene dveri, stopi v hlev in zapre za seboj.

»Mica, zakleni duri!« zakliče od znotraj in nato je začel peti korobač. Janez je letal gori in doli po precēj prostornem hlevu, zaletel se iz jednega kota v drugega, zatekel se za kravico — toda roka očetova ni zgrešila njegovih bosopetih nog, še manj njegovega hrbtišča. Korobač je pokal in se ovíjal Janezovih meč, da je deček vsakokrat zastokal in zakričal.

»Ali veš, zakaj sem te?« popraša oče sina.

»Ve-e-em«, odgovarja ihtéči se Janez.

»Oh, bolí, bolí!« kriči dalje in se praska po višnjevih mečih.

»Zapomni si dobro, kdaj sem te s korobačem. Zapomni pa tudi, zakaj sem te! Sramoto mi delaš pred svetom. Ali ne veš, da pride naposled na vislice, kdor iz mladega krade? Kako se glasi sedma božja zapoved?«

»Ne kradi!« milo odgovarja spokorjeni Janez.

»Kaj pa mora storiti, ako že kdo kaj ukrade?«

»Povrniti mora.«

»Torej le glej, da jutri poneseš jabolka tistemu gospodarju, kateremu si jih ukradel. Mica, odpri duri temu hudobnežu!«

Duri se odpró, Janez hitro stopi iz hleva in Mica je skrbela, da mu je spotoma zaušnico priložila. Ko stopi Janez v hišo, gre naravnost v kuhinjo in začne se dobrikati materi, rekoč:

»Ali hočem kaj drv prinesiti?«

»Poberi se mi izpred očíj, ki delaš tako sramoto hiši!«

Ni še mati do konca izpregovorila teh besedij, že je priletela dolga kuhalnica, s katero je žgance mešala, na Janezova pleča. Janez zbeži iz kuhinje, mati za njim in, ko je sin preskočil hišni prag, tedaj je zadnjikrat pala materina strahovalka na njegov hrbet.

Stekel je po stopnicah v svisli in tam se je zaril v slamo — brez večerje.

Prvikrat je prenočeval zunaj hiše. Toda spal ni dosti. Vest ga je pekla, meča so ga skelela, po hrbtu ga je srbelo, strah ga je bilo.

Zjutraj zgodaj pa je že šel oprtan z jabolki proti Mlekuževi ogradi in tamkaj za ogrado stresel ukradeno blago.

* * *

Od tistega časa je že precej vode steklo. Janezek je že cel Janez. Hodil je dosti po svetu in naučil se je mnogo. Bil je v priložnostih vsake vrste, nakopičil bi si bil dostikrat lahko tujega blaga, da bi bil postal bogatec v enem dnevu. Vendar se Janez ni dotaknil nikdar najmanjše reči, ki ni bila njegova in rajše je stradal, kakor da bi kaj ukral. Vedno se je spominjal tistega dne, ko je moral jabolka vračati in v svislih spati, in še vedno rad pripoveduje, kako koristen je bil zanj očetov korobač pa materina kuhalnica. Ce hočete, pa ga poprašajte.

P. Bohinjec.



Pred šotorom.

Ah, ta svilna rutica!
Ah, ta križec zlati!
Ah, ti drobni biseri!
Ah, kupite mati!«

»Ah, te zvonke orglice!
Ah, ta mož, ki joče!
Ah, in ta medeni konj!
Ah, kupite oče!««

To se v métežu tiščé
Deca pred šotorom!
To vrši in to šumi
Tu med mladim zbórom!

To oči se vpirajo
Željno na očeta;
In v pogledu njega se
Sreča jim obeta.

Vsak dobil je, vsak dobil,
Kar je koli prósil.
»Žepi vsi so polni že,
Uh, kako bom nôsil!«

Od strani le tožen, nem,
Revni Stanko gleda;
Solznate so mu oči,
Lica so mu bleđa.

Kakor drugim Bog mu je
Dal srcé in želje,
A odrêčena mu je
Sreča in veselje.

Stářiše zagrebli so
Mu v globoko jamo,
In ostalo dete je
V širnem svetu — samo.

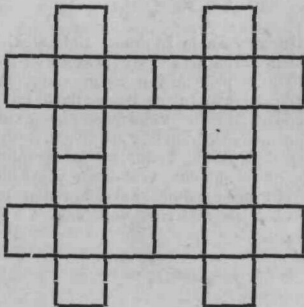


Smiljan Smiljanič.

Naloga.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Zapišite imena: MIHAEL, KLEMEN, JUSTIN, RUDOLF tako v čveterokotnike, da pride v vsak čveterokotnik jedna črka in da se dve imeni berete vodoravno, dve pa navpično.



(Rešitev naloge v prih. listu.)

Odgonetke ugank in šaljivih vprašanj v prvi številki »Angeljčka«.

1. Koprive. (Neki priden učenec je pogodil tudi tako-le: vrt-nico po duhu, pelin po okusu in koprivo po tipu.) — 2. Tehtnica. — 3. Rokovica. — 4. Jedno samo oko. — 5. Morske. — 6. Na moje koleno.

ANGELJČEK izhaja prvi dan vsakega meseca kot brezplačna priloga »Vrtcu«; sam posebej pa stane 60 kr. na leto. (Kdor prejema deset izvodov pod jednim zavitkom, dobiva jeden izvod po vrhu.) Novim naročnikom še lahko postrežemo s poprejšnjimi številkami. — Našemu listu je došlo posebno odlikovanje s tem, da ga je slavni c. kr. deželni šolski svet Štajarski z odlokom 28. decembra 1895, št. 10.247, priporočil vsem slovenskim šolam na Štajarskem.
